

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/41/2012
Identifikačné číslo spisu:	4012200617
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200617.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Y. L., narodeného XX. F. XXXX, bytom Z., proti žalovanému Obvodnému oddeleniu PZ Želiezovce, Schubertova 1, Želiezovce, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - bloku na pokutu ev. č. AB 010215 zo dňa 20. júna 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, č. k. 11S/38/2012-23 zo dňa 16. októbra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/38/2012-23 zo dňa 16. októbra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu o uložení pokuty v blokovom konaní, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom v konaní správneho súdnictva. V odôvodnení uznesenia uviedol, že z obsahu návrhu žalobcu vyplýva, že sa domáha preskúmania rozhodnutia, ktorým mu bola dňa 20. júna 2010 uložená v blokovom konaní pokuta vo výške 30,- eur za porušenie ustanovenia § 47 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Priestupok bol vyriešený v blokovom konaní a žalobca bol poučený, že ak pokutu nezaplatí poštovým poukazom alebo orgánu, ktorý ju uložil, v určenej lehote 15 dní, rozhodnutie sa stáva vykonateľným a bude postúpené na právne vymáhanie v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov platných v Slovenskej republike a na území členských štátov EÚ.

V danom prípade nemožno preto skonštatovať, že žalobca vyčerpal všetky právnymi predpismi prípustné opravné prostriedky v správnom konaní, a preto sa nemôže domáhať súdneho prieskumu ním napadnutého rozhodnutia vydaného v blokovom konaní podľa § 84 citovaného zákona.

Tvrdenia žalobcu uvedené v návrhu krajský súd považoval za účelovú obranu vzhľadom na fyzický stav žalobcu (pod vplyvom alkoholu), ktorú považoval za vyvrátenú predloženým blokom na pokutu nezaplatenú na mieste č. 20317 (AB 010215) zo dňa 20. júna 2010, ktorá je podpísaná službukonajúcim príslušníkom 00 PZ Želiezovce nstržm. Y. a ppráp. Z., ako i záznamom zo služby zo dňa 20. júna 2010. Súd nezistil dôvod spochybniť tieto dôkazy, ktoré potvrdzujú, že priestupca (žalobca) považoval

priestupok za spoľahlivo zistený, nechcel sa podrobiť ďalšiemu konaniu a nemal potrebnú hotovosť na mieste samom, čo nie je ale prekážkou prejednávania priestupku v blokovom konaní. Podľa krajského súdu podstatné je, z hľadiska právneho a zákonných lehôt, že proti uloženiu pokuty v blokovom konaní sa nemožno odvolať (§ 84 ods. 2 priestupkového zákona). Ďalšou rozhodujúcou skutočnosťou je skutočnosť, že žalobca nevyužil opravné prostriedky, ktoré mu zákon v správnom konaní umožňoval, a preto sa nemôže domáhať súdneho preskúmania ním napadnutého rozhodnutia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom opakovane, ako v žalobe dôvodil, že si je vedomý toho, že nepodpisoval žiadnu blokovú pokutu ani výtláčok z meracieho prístroja. Bolo mu odmietnuté overenie jeho podpisu na výtláčku z meracieho prístroja aj na blokovej pokute. Jeho údajné podpisy označil za falzifikáty. Ďalej uviedol, že podľa policajnej fotodokumentácie a písomného vyjadrenia svedkov sa časy podpisov nezhodujú. Na výtláčku z meracieho prístroja sa uvádza čas 16:13 a ten istý čas je aj na blokovej pokute. Ďalej čas príchodu sanitky uvádzajú policajti 16:14 hod., pričom je zrejmé z policajnej fotodokumentácie, že žalobca bol fixovaný na záchranom vozíku v čase 16:18 až 22 sekúnd. Keby došlo k dychovej skúške v sanitke, ako uvádza policajt a vyšetrovateľ, tak by bol čas podľa jeho mienky cca 16:19. Ďalší rozpor pri slede udalostí je výtláčok z meracieho prístroja, kde je podpis policajného príslušníka p. Y., pričom vyšetrovateľovi bolo uvedené, že dychovú skúšku mu vykonával policajný príslušník p. Z. v sanitke. Vzhľadom na žalobcovu fixáciu na záchranársky vozík a následné nakladanie do sanitky by musel byť čas podľa jeho mienky cca 16:19. Uviedol tiež, že jeho údajné podpisy na oboch dokumentoch v tej istej minúte sa nezhodujú a sú rozdielne. Tým chcel poukázať na pochybenie a nesprávne konanie policajných príslušníkov, ako bol jeho údajný priestupok prejednaný, nakoľko mu v tom čase bola policajnými príslušníkmi spôsobená ťažká zlomenina nohy. Je priam nemožné, aby pri takej závažnej zlomenine a v takom ťažkom a bolestivom stave niečo dokázal podpísať. Preto dôrazne žiadal o preskúmanie a odstránenie rozporov ním uvedených.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na ustanovenie § 248 písm. d/ O.s.p., podľa ktorého súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov, ktorých preskúmanie vylučujú osobitné zákony v spojení s ust. § 83 ods. 1 zákona o priestupkoch, podľa ktorého návrh na preskúmanie rozhodnutia súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní a ust. § 84 ods. 3 zákona o priestupkoch, podľa ktorého proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť, ani preskúmať mimo odvolacieho konania. V súvislosti s otázkou možnej preskúmateľnosti blokov na pokutu poukázal aj na ustálenú súdnu prax, potvrdzujúcu záver, že žalobou napadnutý blok na pokutu nezaplatenú na mieste súdy v zmysle ust. § 248 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku nepreskúmajú. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté uznesenie a jednomyselne dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd zo spisu krajského súdu zistil, že žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, bloku na pokutu nezaplatenú na mieste, č. AB 010215 zo dňa 20. júna 2010, bola podaná na krajskom súde 3. júla 2012. Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že proti bloku na pokutu nie je žaloba prípustná, resp. blokové konanie nie je preskúmateľné súdom. Splnením zákonnej podmienky na podanie žaloby v dvojmesačnej lehote sa vôbec nezaoberal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, teda riešil dve právne otázky: prvou bola včasnosť podania žaloby v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p. a druhou, či žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré môže byť predmetom preskúmania súdom.

V súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prvú otázku zodpovedal tak, že akákoľvek lehota môže začať plynúť, ak niet pochybností, že nastala skutočnosť, ktorá zakladá plynutie tejto lehoty, čo je v tomto prípade doručenie rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, t. j. doručenie bloku na pokutu. Vzhľadom na obranu žalobcu zistenie, či začala plynúť lehota na podanie

žaloby v správnom súdnictve, je v tomto prípade závislé od ustálenia pravosti podpisu žalobcu. V prípade preukázania pravosti podpisu žalobcu na bloku na pokutu nezaplatenú na mieste je zrejmé, že dvojmesačná lehota na podanie žaloby začala plynúť 21. júna 2010, preto žaloba podaná 03. 07. 2012 by bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, ktorej zmeškanie nie je možné odpustiť.

V opačnom prípade je nevyhnutné zaoberať sa druhou otázkou, ktorú krajský súd zodpovedal tak, že blokové konanie je nie súdom možné preskúmať v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 O. s. p.

K tomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prerokúvanej veci je nesporné, že žalobca bol účastníkom dopravnej nehody (spolujazdec), po ktorej došlo ku konfliktu medzi ním a hliadkou OO PZ Želiezovce, po ktorom mu mala byť hliadkou uložená bloková pokuta za neuposlušnosť výzvy verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci podľa § 47 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na množstvo požitého alkoholu žalobcom, ako to vyplýva z podaných vysvetlení hliadky, žalobcu i vodiča A. J. (vyššie 4,36 promile - 2,17 mg/l) a jeho správanie (mal byť slovne i fyzicky voči príslušníkom polície agresívny), mal odvolací súd závažné pochybnosti, či bol spôsobilý pochopiť dejové súvislosti v jeho bezprostrednom okolí, ale najmä, či pri jeho údajnej agresivite dokázal porozumieť, čoho sa mal dopustiť, spolupracovať pri objasnení priestupku tak, aby bol tento spoľahlivo zistený a nedomáhať sa jeho prerokovania v priestupkovom konaní, ale najmä súhlasiť s uložením blokovej pokuty a túto dokonca ochotný zaplatiť.

Žalobca poprel, že by podpísal blok na pokutu nezaplatenú na mieste a uviedol, že o pokute sa dozvedel až z exekučného konania vedeného proti nemu. Jeho podpis na bloku na pokutu nezaplatenú na mieste i doklad o meraní alkoholu v dychu mal byť údajne falšovaný a preto žiadal o určenie jeho pravosti.

Okrem protichodných výpovedí príslušníkov polície a žalobcu nie dôkazu o uložení blokovej pokuty a súhlasu žalobcu so zaplatením pokuty. Navyše sú tu protichodné časové údaje o meraní alkoholu v dychu žalobcu, príchodu sanitky, osoby, ktorá merala alkohol v dychu žalobcovi, čo spoločne s už uvedeným základným rozporom a tvrdením žalobcu, že podpis na bloku na pokutu nezaplatenú na mieste nie je jeho a o jej uložení ani nevedel (ale vedel napr. o svojom zranení nohy, čo potvrdzuje aj znalecký zdravotnícky posudok a uvádzal tiež iné detailné postrehy z policajného zákroku), vytvára tak závažné pochybnosti o spoľahlivom zistení skutkového stavu veci, že to priamo odporuje § 84 ods. 1 ZoP.

Podľa § 84 ods. 1 ZoP za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) <. zaplatiť.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd sa stotožňuje so záverom, že v zásade „v prípade, v ktorom ten, kto sa mal podľa názoru správneho orgánu dopustiť priestupku, nepovažoval priestupok za spoľahlivo zistený, prípadne by z iného dôvodu nebol ochotný pokutu zaplatiť, by bolo potrebné skutkové a právne otázky týkajúce sa spáchaného priestupku posudzovať a vo veci vykonať dokazovanie. Takéto dokazovanie by samozrejme muselo byť predmetom riadneho správneho konania.

Z uvedeného logicky vyplýva, že začatie správneho konania je v dispozícii osoby obvinenej z priestupku, napriek tomu, že je ex offio začaté správnym orgánom, pretože práve osoba obvinená z priestupku má na výber, či využije právo, aby spáchanie priestupku bolo preukazované v riadnom správnom konaní po skutkovej i právnej stránke.

Faktická dispozícia osoby obvinenej z priestupku je teda daná tým, že osoba, ktorá sa mala priestupku dopustiť, buď považuje priestupok za spoľahlivo zistený, nechce, aby sa o ňom viedlo správne konanie so všetkými dôsledkami týkajúcimi sa objasňovania jeho skutkového i právneho stavu, a súhlasí so sankciou, ktorá je jej v blokovom konaní uložená, alebo priestupok nepovažuje za preukázaný a nesúhlasí so zaplatením pokuty, pričom využíva právo, ktoré jej nie je možné odoprieť, na začatie správneho konania o priestupku“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 6 As 49/2003 - 46).

Opačný postup by totiž viedol k odopretiu práva zaručeného článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (a sprostredkovane tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd), podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj nález Ústavného súdu SR č. III. ÚS 366/2012-42 z 15. 01. 2013.

V prerokúvanej veci, ako už bolo uvedené, žalobca popieral spáchanie skutku a existuje rozumná pochybnosť, či si bol, vzhľadom na vysoký stupeň ovplyvnenia alkoholom a z toho plynúcu jeho údajnú

agresivitu voči príslušníkom polície, ktorí ho za priestupok mali postihnúť blokovou pokutou, vedomý spáchania priestupku a teda i ochotný zaplatiť zaň pokutu. Skutkový stav teda spoľahlivo zistený nebol a je nevyhnutné vec prerokovať v priestupkovom konaní, ak sa bez akýchkoľvek pochybností nepreukáže opak najmä pravosťou podpisu žalobcu na bloku na pokutu nezaplatenú na mieste, a tiež skutočnosť, že tento pravý podpis potvrdzuje spoľahlivé zistenie priestupku a ochotu zaplatiť pokutu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Vzhľadom na to, že krajský súd komplexne nevyhodnotil problematiku prerokúvanej veci a predčasne rozhodol o zastavení konania, odvolací súd jeho napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude zistiť pravosť podpisu žalobcu na namietaných dokumentoch a následne rozhodnúť o ďalšom postupe. Krajský súd tým, že sa podpisom žalobcu vôbec nezaoberal a vyhodnotil blokové konanie ako nepreskúmateľné súdom bez toho, aby zistil splnenie podmienok uvedených v § 84 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej iba ZoP), odňal svojím postupom účastníkovi možnosť konať pred súdom.

V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.